

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ДВНЗ «ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»
УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧУВАННЯ ТА
ТОРГІВЛІ
ДВНЗ «ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»
ТОВ «БЕРДЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ»

Федерація професійних
та фінансів
бухгалтерів та аудиторів України

Полтавська державна
аграрна академія

Факультет обліку

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)**

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК,
КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН**

22 жовтня 2020 р.

м. Полтава

УДК 657
П 48

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін : зб. матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (м. Полтава, 22 жовтня 2020р.). / за ред. Пилипенко К.А. Полтава : ПДАА, 2020. 785 с.

Посвідчення УкрІНТЕІ № 94

***Затверджено до друку Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії (протокол № 3 від 12.10.2020 р.)***

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств аграрної сфери.

Тексти матеріалів тез подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

© Полтавська державна аграрна академія, 2020
© Колектив авторів

Редакційна колегія

Аранчій Валентина Іванівна – кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна).

Бочуля Тетяна Володимирівна – академік АЕНУ, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування Харківського державного університету харчування та торгівлі (м. Харків, Україна).

Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна – кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна).

Зелікман Владислав Давидович – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту Національної металургійної академії України (м. Дніпро, Україна).

Маренич Тетяна Григорівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку та аудиту ХНТУСГ імені Петра Василенка (м. Харків, Україна).

Мармуль Лариса Олександрівна – заслужений працівник освіти України, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, Університет Григорія Сковороди в Переяславі (м. Переяслав, Україна)

Метелиця Володимир Михайлович – доктор економічних наук, директор Інституту обліку та фінансів Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» НААН (м. Київ, Україна).

Назаренко Інна Миколаївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економічного контролю та аудиту Сумського національного аграрного університету (м. Суми, Україна).

Остапчук Сергій Миколайович – головний редактор журналу «Облік і фінанси», кандидат економічних наук Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» (м. Київ, Україна).

Пилипенко Катерина Анатоліївна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна).

Плаксієнко Валерій Якович – академік АЕНУ, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна).

Рунчева Наталія Вікторівна – доктор економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної та наукової роботи ТОВ «Бердянський університет менеджменту і бізнесу», (м. Бердянськ, Україна).

Танклевська Наталія Станіславівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та фінансів Херсонський ДАЕУ (м. Херсон, Україна).

Шановні учасники
Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах
інституціональних змін»

Напрацьована економістами інституціональна теорія є визнаною у науковому світі. У професійному середовищі сформовано усвідомлення того факту, що інститути відіграють вирішальну роль у розвитку бухгалтерського обліку, контролю та аналізу.

Критичний аналіз сучасного стану облікової науки та методології обліку, контролю та аналізу свідчить про доцільність удосконалення теорії обліку на основі інституціонального підходу, який займає провідне місце в українській економічній науці. На його теоретичній основі проводяться як фундаментальні, так і прикладні дослідження вітчизняних науковців та практиків у сфері обліку, контролю і аналізу.

Цього року маємо честь святкувати 100 років з часу заснування Полтавської державної аграрної академії, яка успішно співпрацює з науковцями з різних вітчизняних та зарубіжних навчальних закладів, що дозволяє широко використовувати її потенціал для підготовки кваліфікованих фахівців. Приймаючи участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін», Ви маєте можливість визначити важливі аспекти щодо обліково-аналітичного забезпечення обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації інформаційних технологій; розглянути концепцію розвитку аудиту, стан фінансової-кредитної системи, економічної та податкової політики держави; обговорити проблеми управління підприємствами на мікро- та макрорівнях, маркетингу та менеджменту.

Основною метою науково-практичної конференції є надання можливості науковцям вищих навчальних закладів, здобувачам вищої освіти, фахівцям-практикам продемонструвати результати наукових досліджень, запропонувати власне бачення вирішення проблем у обліково-аналітичній сфері.

Шановні учасники конференції, щиро бажаємо Вам успіхів у роботі, творчої наснаги та невтомності в проведенні наукових досліджень і примноженні результатів.

З повагою,
голова організаційного комітету,
кандидат економічних наук,
професор, ректор Полтавської
державної аграрної академії

Валентина АРАНЧІЙ

22 жовтня 2020 року

Опанасюк Е. Ю. <i>ЄВРОПЕЙСЬКА ВАЛЮТНА ІНТЕГРАЦІЯ ТА ЇЇ СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ</i>	215
Осіпова А.А. <i>ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ</i>	218
Пошивалова О.В. <i>АНАЛІЗ РЕФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ</i>	222
Самолук Н. М. <i>МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ НЕРІВНОСТІ У РОЗПОДІЛІ ДОХОДІВ</i>	227
Фролова Г.І., Гашицька Л.М. <i>ВПЛИВ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ</i>	231

СЕКЦІЯ 3

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Багрій К. Л. <i>РОЛЬ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ</i>	237
Бондаренко Н.В. <i>ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ КРЕДИТУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ ПІД ЗАСТАВУ ЗЕМЛІ</i>	242
Бражник Л.В. <i>ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА: ПЕРЕВАГИ ТА ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ</i>	246
Буц І.М. <i>ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ МОНІТОРИНГУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ</i>	250
Буц І.М., Картамишева О.Є. <i>ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ ПРОБЛЕМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ТА ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОГО РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ ТА ПРИАЗОВСЬКОМУ РЕГІОНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ</i>	254
Васильєва В. Г., Тоцька Н. М. <i>ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ</i>	259
Верига Ю. А. <i>ІНСТУЦІОНАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЙОГО ФАКТОРИ</i>	264
Десятский С.П., Лактионова О.Е. <i>БІЗНЕС-АНАЛІТИКА В БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОМУ МЕХАНІЗМІ</i>	267
Дорогань-Писаренко Л. О., Міхеєва М. В. <i>АЛЬТЕРНАТИВНІ ВАРІАНТИ ФОРМИ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУУ МІКРО ТА МАЛИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ</i>	271

УДК 338:28

Л.В. Бражник, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавська державна аграрна академія
(м. Полтава, Україна)

ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА: ПЕРЕВАГИ ТА ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ

Анотація: досліджено багатогранність значення «цифрова економіка», окреслено процес цифровізації економічної сфери, обґрунтовано позитивний ефект розвитку «цифрової економіки» та його вплив на конкурентоспроможність.

Ключові слова: автоматизація процесів, електронна комерційна діяльність, цифрова економіка, цифрові технології, цифрова трансформація.

Світовий цифровий простір розвивається динамічно під впливом активної політики провідних ІТ-компаній. У сьогоднішній ІТ комунікацій все більше акцентується увага на розвитку цифрової економіки. Урядом держави все більше приділяє увагу трансформаційним процесам економіки від «аналогової» до «цифрової». У вересні 2019 року було створене Міністерство цифрової трансформації України, одним із завдань якого є формування та розвиток сфери «цифрової економіки», оскільки саме вона створює конкурентні переваги інноваційного розвитку економічних систем різних рівнів [1].

Запровадження інформаційно-комунікаційних технологій передбачає зростання соціально-економічного розвитку та формування нової якості життя, але призводить до певної втрати робочих місць через автоматизацію процесів [2].

На сьогоднішній день цифрові технології активно реалізуються: 32% – платежі та грошові перекази фінустанов; 19% – інвестування у технологію й інфраструктуру; орієнтовно по 5% цифровий банкінг, управління фінансами, blockchain (блокчейн) та мобільні гаманці.

Цифрова економіка – це термін, який характеризує вплив цифрових технологій на моделі виробництва та споживання, враховуючи яким чином товари (послуги) продаються та оплачуються.

Цей термін еволюціонував з 1990-х років, коли основна увага приділялася

впливу Інтернет-мережі на економіку. З часом підхід до визначення набув змін, оскільки враховував появу нових типів фірм, орієнтованих на цифрові технології та виробництво нових технологій.

Сьогодні цей термін охоплює значний спектр технологій та їх застосування, зокрема включає штучний інтелект, Інтернет речей, віртуальну реальність, хмарні обчислення, блокчейн, робототехніку та автономні транспортні засоби.

Таким чином, зараз цифрова економіка включає всі частини економіки, які використовують технологічні зміни, що призводять до трансформації ринків, бізнес-моделей та повсякденних операцій. Наприклад, електронна комерційна діяльність, цифровий банкінг і навіть традиційні сектори, такі як сільське господарство, гірничодобувна промисловість або виробництво, на які впливають новітні технології.

Майже всі корпорації та бізнес-гравці середнього сегменту зараз переходять до хмарних сервісів та веб-технологій доступу до баз даних. Це забезпечує бізнес та робить його доступним з будь-якої точки світу. Гнучкість бізнесу, швидкість реакції – сьогодні має першопочаткове значення, враховуючи, що ринок змінюється дуже швидко, світ та бізнес вже значно змінився, навіть, у порівнянні якихось 4-5 років тому.

Розуміння цих тенденцій, дає можливість стверджувати, що незабаром цифрова економіка стане звичайною економікою, оскільки зростає поглинання та впровадження цифрових технологій у всіх секторах світу.

Цифрове ядро включає постачальників технологій, таких як напівпровідники та процесори, пристрої, які забезпечують роботу комп'ютерів та смартфонів; програмне забезпечення та алгоритми, що підтримують їх роботу, та інфраструктуру, що ці пристрої використовують (Інтернет та телекомунікаційні мережі) (рис. 1).

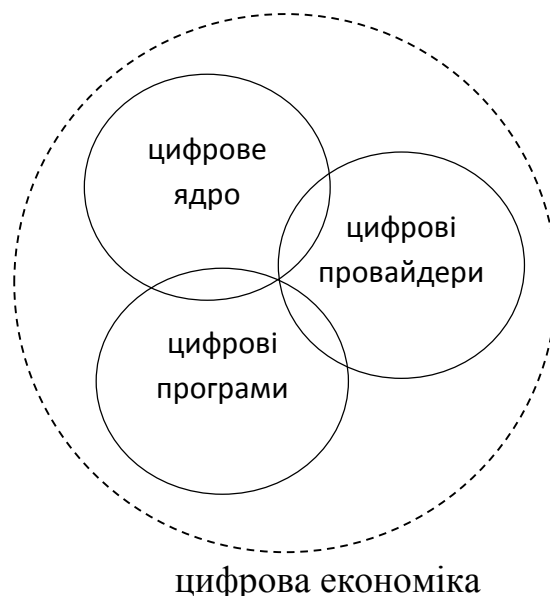

Рис. 1. Процес цифровізації економічної сфери

Цифрові провайдери - це агенти, які використовують дані технології для надання цифрових продуктів та послуг, таких як мобільні платежі, платформи електронного бізнесу тощо.

Цифрові програми - організації, які використовують продукти та послуги цифрових провайдерів, щоб змінити спосіб ведення свого бізнесу, зокрема можуть бути віртуальні банки, цифрові медіа та послуги «електронного уряду».

Таким чином, «цифрова економіка» має безсумнівні переваги. Так, цифрові технології дозволяють суб'єктам підприємництва реалізувати свій бізнес по-іншому, більш ефективно та рентабельно, оскільки відкриваються безліч нових можливостей. Наприклад, навігаційні програми, жодна команда працівників не змогла б забезпечити навігацію з урахуванням дорожнього руху в режимі реального часу, як це роблять програми для смартфонів.

Це означає, що товари та послуги можуть пропонуватися більшій кількості споживачів, особливо тим, кого раніше не можна було обслуговувати.

По-друге, це породжує абсолютно нові ринкові структури, які скорочують попри все, трансакційні витрати на традиційних ринках. Найкращий приклад - зростання цифрових платформ, таких як Amazon, Uber та Airbnb. Ці компанії поєднують учасників ринку у віртуальному світі. Вони визначають оптимальну

цінову політику та по-новому створюють довіру між новими контрагентами.

Врешті-решт, цифрова економіка генерує величезні обсяги інформаційних даних. Відтепер замовляючи й оплачуючи в електронному вигляді у мережі означає, що багато наших споживчих та фінансових операцій генерують електронні дані інформаційної системи, які хтось фіксує та зберігає. Зіставлення та аналіз цих даних надає величезні можливості, щодо здійснення низки видів економічної діяльності та певні ризики.

Цифрова економіка набуває розмаху, технологічні зміни пронизують усі аспекти сучасної держави, яка повинна своєчасно реагувати на зміни сьогодення враховуючи всі рівні: суспільний, корпоративний чи особистісний.

Список використаних джерел:

1. Краус Н.М., Краус К.М., Голобородько О.П. Цифрова економіка: тренди та перспективи авангардного характеру розвитку. *Ефективна економіка*. 2018. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6047> (дата звернення 09.10.2020).

2. Положення про Міністерство цифрової трансформації України: Постанова КМУ від 18 вер. 2019 р. № 856. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF#n12> (дата звернення 09.10.2020).

Наукове видання

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН

матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
(з міжнародною участю)

Посвідчення УкрІНТЕІ № 94

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії
(протокол № 3 від 12.10.2020 р.)*

За редакцією Пилипенко К.А.

Технічний редактор – к.е.н., доцент Романченко Ю.О.

Видається в авторській редакції.
Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших
даних несуть автори статей.
Думки, положення і висновки, висловлені авторами, не обов'язково
відображають позицію редакційної колегії.

